

EL DOLÇ ENCANT DE LA TARDOR

Els quatre lliuraments d'enguany s'han dedicat a les particularitats que té la fotografia de la natura a cada estació de l'any. Amb aquest número s'acaba l'any i, és clar, les estacions, de manera que aquest és el darrer lliurament "estacional". Si fóssim al tròpic, això no passaria, però com que vivim en un país mediterrani, la divisió del cicle anual en quatre fases resulta ben lògica. Deveu haver sentit de molts fotògrafs que la tardor té un encant especial, i bona part de la culpa és dels arbres caducifolis, que algú defineix com "els arbres que perden les fulles".

En realitat, tots els arbres perden les fulles; el que passa és que, mentre que els altres les van renovant, aquests es queden sense. El que resulta més captivador és el cromatisme que precedeix la caiguda de les fulles. I per què es produeix? Doncs la causa s'ha de buscar en el canvi del fotoperíode: la menor insolació comporta una disminució de l'activitat fotosintètica, la qual provoca l'aparició de substàncies que inhibeixen el creixement i incentiven la producció de xantofila, antocianina, carotens... pigments responsables de les peculiars coloracions foliars abans que, ara sí, certs enzims ataquin el pecíol i facin caure la fulla. No és una explicació gens romàntica, però és el fenomen biològic que explica els magnífics tons que proporcionen aquest dolç encant al paisatge de tardor.

■ TOTS ELS COLORS DE L'OCRE

Si a l'hivern, la capa de neu canviava dràsticament el paisatge als indrets alts, es pot dir que el canvi de la tardor és igualment notable i molt més estès pel territori.

Malgrat ésser una obvietat, potser el millor consell fotogràfic és passejar pels nostres boscos. Només de fer-ho, ja us adonareu que les zones que tan sols fa unes setmanes no ens "deien res", ara ens fan parar i ens inspiren una determinada presa. Tot i l'encant de les boscanes decídues, també són força fotogènics els boscos mixtos, on els caducifolis ocre (faigs, pollanques, roures...) competeixen amb els verds vius dels arbres que mai es queden sense fulles (alzines, pins, avets...). És el cas de les imatges que acompanyen aquestes paraules. Amb elles també es mostra una altra estratègia: primer es capten imatges generals del bosc (amb l'objectiu de menys distància focal de què disposem) i després es van fent aproximacions amb la resta d'òptiques.

No ens hem de deixar "emborratjar" per la bellesa

global i cal que ens preguntem: què és el que més m'atrau de tot el que veig? I anar cap a on ens porti la resposta. Un cop allà, no ens podem conformar amb la visió exterior, sinó que hem d'entrar dins del bosc i buscar els detalls menuts. De models no en faltaran: fruits caiguts, fullaraca de tots colors, molsa, bolets... i tota mena d'elements encisadors que ens convencen que la tardor no és solament l'estació del paisatgisme, sinó també de la fotografia macro. Sigui com sigui, si volem seleccionar diafragmes tancats (per a captar el relleu amb profunditat), hem de poder acceptar velocitats baixes, i això només és possible si ens fem acompanyar per un bon trípode. Però no es podria aconseguir el mateix amb una pel·lícula molt sensible? Sí, però a costa de sacrificar qualitat d'imatge... precisament d'això parlarem en el proper número.

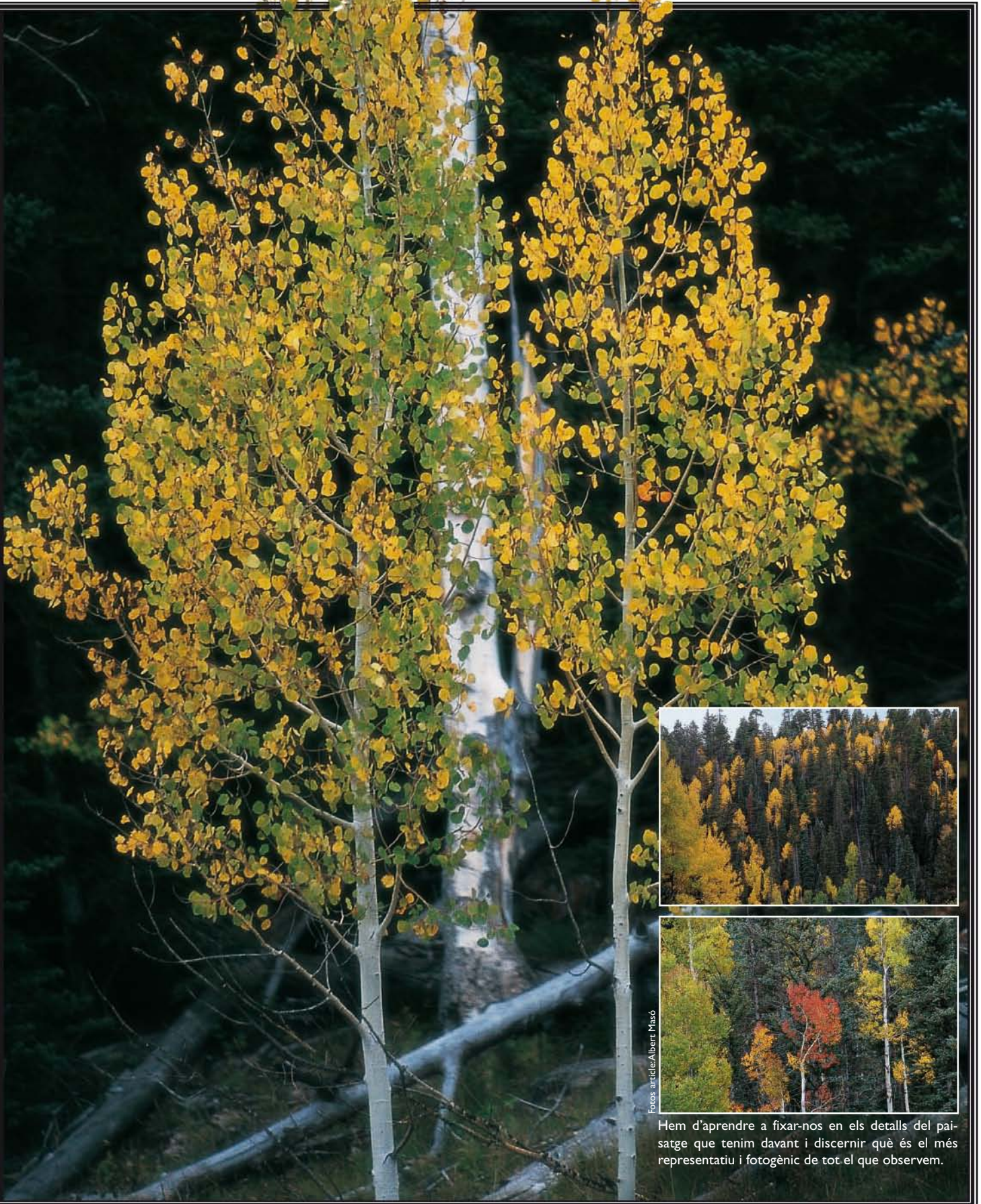
Durant la present estació, no solament va disminuint el nombre d'hores de sol, sinó també la seva intensitat i verticalitat. La llum no és tan dura com a l'estiu i, amb un angle més baix, es capten millor les textures de la superfície, cosa que afavoreix el resultat final. Així doncs, les visions exteriors queden prou bé amb el sol a darrere nostre o a un costat. Si el dia està ennuvolat o plou, podem millorar el cromatisme amb un filtre ambre (A-2 o 81-A, per exemple), però això ho tractarem un altre dia.

Tanmateix, si captem el bosc des de dins, hem d'assajar els contrallums. Així obtindrem arbres amb un halo, branques siluetajades contra el cel, fulles transparentades pel sol directe..... i tot el que se'ns acudeixi. Cal tenir present que en un contrallum sempre s'ha d'evitar que el sol incideixi a la zona de mesura fotomètrica de la càmera. Així mateix, obtindrem resultats sorprenents modificant força els valors que ens indiqui. És a dir, si per a assegurar una bona exposició normal, amb un o dos terços amunt i avall n'hi ha prou, en els contrallums hem de pujar o baixar passos sencers. Així, si sobreexposem, obtindrem elements ben transparentats i lluminosos i, si fem el contrari, sortiran formes ben negres retallades sobre un fons clar.

■ LES FOTOS

Les fotografies corresponen a una visió general, mitjana i propera d'un bosc mixt del Gran Canó del Colorado, en concret del sector conegut com a North Rim. L'època és de plena tardor i els arbres caducifolis són pollanques americans (*Populus tremuloides*).

ALBERT MASÓ

Fotos aèrtes: Albert Masó

Hem d'aprendre a fixar-nos en els detalls del paisatge que tenim davant i discernir què és el més representatiu i fotogràfic de tot el que observem.